

**Ministerstwo Edukacji Narodowej
wyznaczając subwencję oświatową dla
jednostek samorządu terytorialnego na 2010r.
pozbawiło je możliwości zweryfikowania
poprawności naliczonych kwot subwencji
oraz uniemożliwiło im
wykonanie innych przepisów prawa**

autor dr Bogdan Stępień

Dla potrzeby wyznaczenia części oświatowej subwencji ogólnej dla JST przed kilkoma laty wymagane były dokumenty typu S-01, S-02 (liczby uczniów dla poszczególnych wag) z każdej szkoły i innej placówki oświatowej oraz dokumenty EN-3 (liczebności etatów nauczycielskich w rozbiciu na stopnie awansu zawodowego i poziomy kwalifikacji). Po wprowadzeniu Systemu Informacji Oświatowej (SIO), przestała istnieć potrzeba wypełniania dokumentów typu S-01, S-02. Dokumenty typu EN-3 nadal jednak funkcjonowały. Działo się to aż do roku 2009. Dla potrzeby naliczania części oświatowej subwencji ogólnej od roku 2010 MEN posiłkuje się już tylko wyłącznie danymi z SIO. Aktualny system SIO pozbawiony jest podstawowej funkcjonalności umożliwiającej sporządzenie odpowiednich raportów na temat liczebności etatów nauczycielskich wg stopni awansu oraz szkół uwzględnianych w procesie naliczania kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych JST. Brak tej funkcjonalności powoduje między innymi to, że niektóre jednostki samorządu terytorialnego nie będą w stanie poprawnie wypełnić przepisów prawa w zakresie dotowania szkół niepublicznych w 2010r.

Poniżej prezentuję dwa powody z uzasadnieniem - choć mogę zaprezentować ich więcej, które potwierdzają bezwzględną konieczność przedstawienia poszczególnym JST liczebności etatów nauczycielskich wg stopni awansu zawodowego w rozbiciu na poszczególne szkoły/inne placówki oświatowe (NIE NA ZESPOŁY), które zostały uwzględnione w procesie kalkulacji części oświatowej subwencji ogólnej dla JST:

1. Brak możliwości sprawdzenia przez JST poprawności ustalenia przez MEN liczebności „subwencionowanych etatów nauczycielskich” a w konsekwencji również sprawdzenia poprawności naliczonej kwoty subwencji oświatowej dla JST.
2. Absolutny brak możliwości poprawnej kalkulacji wysokości dotacji dla niektórych szkół niepublicznych danej JST.

UZASADNIENIE

Ad1. W swojej dotychczasowej działalności jako analityk odkryłem kilka poważnych błędów merytorycznych popełnianych przez ważne instytucje w kraju. Pierwszy błąd wykazałem Głównemu Urzędowi Statystycznemu w Warszawie. Błąd ten opisany jest szczegółowo w jednym z moich opracowań zamieszczonych na stronie www.iar.pl. Inny błąd znalazłem w naliczonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej części oświatowej subwencji ogólnej dla jednej z jednostek samorządu terytorialnego. Błąd ten jednak nigdy nie został przeze mnie opisany i upubliczniony. Mam jednak dowody na to, że błąd ten znalazłem a MEN potwierdził jego istnienie. Błąd ten został usunięty. Nie ma takiego

informatyka-programisty, nie ma takiego człowieka, który nigdy nie popełniłby błędu. Każde oprogramowanie szczególnie w pierwszej fazie wdrożenia, obarczone jest różnego rodzaju błędami. System SIO w wersji z września 2009 po raz pierwszy w historii zabezpiecza w pełni dane w bazach danych MEN niezbędne do naliczania części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego. Skąd taka pewność ze strony MEN, że zastosowany algorytm wyznaczania liczebności nauczycieli dla potrzeby naliczania subwencji oświatowej pozbawiony jest błędów? Dlaczego JST została pozbawiona możliwości zweryfikowania danych o liczebności nauczycieli wg stopni awansu i poszczególnych szkół (nie zespołów) dla potrzeb naliczenia subwencji oświatowej?

Ad2. Zapis art. 90 ust. 2a. ustawy o systemie oświaty ma postać: *„Dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego, o której mowa w ust. 1 i 2, pod warunkiem, że osoba prowadząca szkołę poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.”* Pierwsza uwaga: praktycznie całe ustawodawstwo w zakresie oświaty to zwitek różnego rodzaju niedorzeczności, braku ładu i składu. Oto jeden z przykładów: art. 90 ust. 2a mówi o *kwocie subwencji przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymanej przez jednostkę samorządu terytorialnego*. Jeżeli uważnie wczytamy się w rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego to zauważymy, że subwencja oświatowa ma charakter zadaniowy, zatem nie można mówić o subwencji przewidzianej na ucznia, ale o subwencji przewidzianej na zadanie – ucznia przeliczeniowego. Bardziej szczegółowo problem ten opisałem w pracy *„Minister Edukacji Narodowej łamie zapisy ustawy o systemie oświaty albo zapisy ustawy o systemie oświaty powinny być zmienione albo tymczasowo zapisy te powinny mieć zmienioną interpretację.”* a w pracy *„Minister Edukacji Narodowej wprowadza w błąd zapisem w punkcie 3 w załączniku do rozporządzenia w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.”* przedstawiłem błąd w zapisie punktu 3 w załączniku do rozporządzenia o podziale subwencji. Prace te zamieszczone są na stronie www.iar.pl. Wysokość należnej JST subwencji oświatowej zależy od liczby uczniów dla poszczególnych wag oraz liczebności etatów nauczycielskich wg stopni awansu zawodowego, zatem każda szkoła publiczna wpływa tymi danymi na wysokość należnej kwoty subwencji dla JST. W związku z tym subwencja oświatowa przypadająca na daną szkołę zależy nie tylko od liczby uczniów dla poszczególnych wag tej szkoły, ale również od liczebności nauczycieli wg stopni awansu zawodowego tej szkoły. Dla potrzeby kalkulacji subwencji przypadającej na daną szkołę niepubliczną realizującą obowiązek szkolny lub obowiązek nauki oprócz znajomości liczebności uczniów dla poszczególnych wag w tej szkole wymagana jest znajomość liczebności etatów nauczycielskich wg stopni awansu zawodowego podobnego typu i rodzaju szkół publicznych w JST. Znajomość tych ostatnich wielkości jest warunkiem koniecznym dla potrzeb poprawnej kalkulacji subwencji przypadających na szkoły w sposób niedyskryminujący je ze względu na formę własności. SIO w wersji wrześniowej 2010 uniemożliwia wydrukowanie tych wielkości w rozbiciu na poszczególne szkoły. MEN powinien naprawić swój błąd w tej sprawie i przedstawić

wszystkim JST uznane dla potrzeby kalkulacji subwencji oświatowej, liczebności etatów nauczycielskich wg stopni awansu zawodowego w rozbięciu na poszczególne szkoły i inne placówki oświatowe.

W związku z powyższym przygotowaliśmy dla jednostek samorządu terytorialnego przykładowy wniosek o przedstawienie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej jednostce samorządu terytorialnego uznanych dla potrzeb naliczonej na 2010r. subwencji oświatowej, liczebności etatów nauczycielski wg stopni awansu zawodowego w rozbięciu na poszczególne szkoły (NIE NA ZESPOŁY) i inne placówki oświatowe. Wniosek ten (będzie) można pobrać ze strony www.iar.pl.